

[Elin Appel.]

Såvidt jeg kan skønne, forholder det sig sådan, at i de år, vi nu er inde i, står vor socialpolitik på en korsvej. Det er som bekendt således, at sygekassegrænsen er forladt i kraft af den indtægtsstigning, der har fundet sted i de senere år, også i kraft af, at sygekassegrænsen nu ikke mere er et skel mellem to forskellige samfundsklasser, idet en del af arbejderklassen er kommet op over den. Vi står altså på det punkt, hvor vi skal til at finde et nyt kriterium, og her er det, man må vælge. Hvis vi sammenholder dette, at det gamle kriterium, nemlig sygekassegrænsen, er forladt, og at et nyt skal findes, med den udvikling, som er foregået i byrdefordelingen af statens udgifter, idet udviklingen stadig går i den retning, at de, som betaler forholdsvis mindst, får forholdsvis flest goder og omvendt — man behøver bare at tænke på skatteskalaaen, som startede med en procent, der varierede fra 1 til 25, men som nu efter det nyligt vedtagne lovforslag varierer fra 2 til 62 —, ser man, at spændingen mellem dem, som betaler forholdsvis mindst og får flest goder, og de andre efterhånden er blevet så urimelig, at det sammen med fornævnte argumenter har gjort, at sygekassegrænsen er forladt som kriterium. Spørgsmålet er så i dette øjeblik, hvad vej man skal gå for at finde det nye kriterium for den udstrækning, i hvilken vor sociallovgivning skal komme befolkningen til gode. Efter flertallets opfattelse må det blive sådan, at de sociale goder stadigvæk udstrækkes til flere og flere, således at trangmomentet skydes mere og mere i baggrunden. Det er en given ting, at trangmomentet engang var det dominerende moment, nu bliver det altså efterhånden trængt mere og mere i baggrunden, og derved er vi efter min opfattelse kommet til et punkt, hvor vor sociallovgivning er ved at flyde ud. Man vil yde mindre og mindre og forlanger at få mere og mere, og det hænger nok også sammen med — hvis jeg må fremsætte en ganske privat bemærkning —, at rigsdagen har det ligesom en letsindig pige: den kan ikke sige nej. Overfor dette, om man, når vi socialpolitisk står på en korsvej, skal udstrække sociallovgivningens goder til flere og flere, hvorved vi jo efterhånden er kommet op på ganske enorme udgifter, både for stat og kommune,

står vor principielle opfattelse, at det bliver nødvendigt, at vi på denne korsvej, hvor vi nu befinder os, forsøger at skabe nye og faste økonomiske rammer for dem, der skal nyde disse goder.

Det er ud fra denne vor principielle indstilling, at vi mener, dette lovforslag, som er temmelig flydende, bør hvile på fastere økonomiske rammer, netop fordi det er en forsøgslovgivning. Jeg ved udmærket godt, at man — også den højtærede minister — argumenterer med, at da det er en forsøgslovgivning, skal man have lov til at gå en vej, som man måske senere vil opgive. Jeg tror, vi alle ved af erfaring, at det har ikke nogen praktisk art. Vi har også hørt det argument overfor det foreliggende lovforslag igen og igen: når vi har en husmoderafløsning, som er én beskæftigelsesforanstaltning, må vi efter dette lovforslag her ikke skabe noget, der er ringere, og det vil videre sige, at når vi nu har gennemført lovforslaget og skal have loven til revision om et par år, vil i hvert fald det argument komme frem igen og igen, at loven i hvert fald ikke må blive ringere, end den er. Det er igen det samme, at rigsdagen har svært ved nogensinde at sige nej. Derfor er det også meget nødvendigt, netop når et nyt område skal drages ind under sociallovgivningen, at man fastlægger de rammer, hvorunder dette nye skal bygges op.

Vi har ønsket at begrænse antallet af dem, som får denne hjælp gratis. Vi har ønsket at begrænse misbrug derved, at der holdes kontrol, således at man skal tænke sig om, inden man søger hjælp. Vi har desuden ønsket, at ansvar og udgifter i højere grad koncentrerer samme sted, nemlig hos den administrerende myndighed, således at kommunalbestyrelsen, som har administrationen af husmoderafløsningen, også i højere grad, end lovforslaget tilsigter, får den økonomiske byrde. Derfor er det, vi har foreslået udgifterne fordelt lige over.

Det er altså afgjort fra en principiel indstilling til vor sociallovgivnings store problem for tiden, vi har taget denne stilling til husmoderafløsningen, og ingenlunde — det vil jeg gerne understrege igen — fordi vi ikke er fuldtud klar over, at det er nødvendigt at indføre husmoderafløsning her til lands. Husmoderafløsningen vil give en værdifuld hjælp til de mennesker her i